

Redegørelse for behovet for uddannelsen i konferencetolkning	Side 1
Kort baggrundsnotat om tolkning i EP	Side 3
Behovsoversigt fra Lene Meyer, EP, 4. februar 2015	Side 5

Redegørelse for behovet for Uddannelsen i konferencetolkning

Der er den særlige situation forbundet med konferencetolkeuddannelsen, at den foreslås oprettet ved Aarhus Universitet (AU) på foranledning af og direkte opfordringer fra de danske tolketjenester i EU. Allerede i september 2012 henvendte den daværende leder af den danske tolketjeneste i EU-Parlamentet, Klaus Møller-Nielsen, sig til Aarhus Universitet for at gøre opmærksom på behovet for en dansk konferencetolkeuddannelse generelt og parlamentets behov for at kunne ansætte kandidater fra en sådan uddannelse i særdeleshed. Brevet, dateret d. 11.09.12, er vedhæftet denne redegørelse (bilag 1).

Efterfølgende var Helle Vrønning Dam, professor i tolkning og oversættelse ved AU, til møde om uddannelsen i Bruxelles den 22.03.13. I mødet deltog, ud over Helle V. Dam og Klaus Møller-Nielsen, lederen af den danske tolketjeneste i EU-Kommissionen, Peter Aagaard, samt tidligere studieleder for konferencetolkeuddannelsen på CBS, Inge Baaring. På mødet blev det klart, at CBS ikke ønskede at fortsætte med at udbyde uddannelsen (sidste gang, uddannelsen blev udbudt ved CBS, var 2009-10), samtidig med at der fra EU-institutionernes side blev udtrykt stort behov for uddannelsen og et stærkt ønske om, at Aarhus Universitet ville udbyde den i fremtiden. Dette er blevet gentaget i efterfølgende mail-korrespondancer og ved møder med en række andre repræsentanter fra EU, herunder bl.a. den daværende generaldirektør for tolkning ved Parlamentet, Olga Cosmidou, og den tidligere generaldirektør for tolkning ved Kommissionen, Marco Benedetti.

Efter en periode, hvor AU har afventet en bebudet undersøgelse af behovet for tolke og translatører i Danmark, er den seneste udvikling i sagen, at Uddannelsesministeriet i april 2015 kontaktede Aarhus Universitet direkte for at spørge til mulighederne for, at AU kunne udbyde uddannelsen til konferencetolk. Den konkrete anledning var et møde mellem departementscheferne for EU-Parlamentets og EU-Kommissionens tolkeafdelinger på den ene side og Uddannelsesministeriet på den anden. Mødet blev afholdt den 17. april 2015 på foranledning af førstnævnte parter og med det formål at opfordre ministeriet til at udvirke oprettelsen af en konferencetolkeuddannelse i Danmark i lyset af det udækkede behov for danske konferencetolke i EU. Et nyt møde blev herefter afholdt i Uddannelsesministeriet den 12. juni 2015 med deltagelse af repræsentanter fra Aarhus Universitet, EU's tolketjenester og Uddannelsesministeriet. På mødet blev behovet for uddannelsen, uddannelsens indhold, tidsrammer og finansiering drøftet, og det konkrete resultat af dette møde er denne prækvalifikationsansøgning.

I tilknytning til møderne i foråret 2015 blev Lene Meyer, den nuværende leder af den danske tolketjeneste i EU-Parlamentet, bedt om at udarbejde en oversigt over behovet for danske tolke i EUs institutioner, dvs. både Parlamentet, Kommissionen og Domstolen. Lene Meyers behovsoversigt, som også er sendt til Uddannelsesministeriet, er ligeledes vedhæftet denne redegørelse (bilag 2).

Af oversigten fremgår det, at der er akut behov for tilførsel af uddannede danske konferencetolke til EUs institutioner. Vurderingen er, at der er/vil være et underskud på omkring 20 danske tolke inden for de kommende fem år. Behovet synes at være størst i Parlamentet, men der tydeligvis efterspørgsel efter nye tolke også fra Domstolen og Kommissionen.

Efterspørgslen efter konferencetolke på det nationale marked (*i Danmark, uden for EU-regi*) er ikke undersøgt, men AUs tolkeforskere og -undervisere vurderer, at den er forholdsvis beskeden. Inden for Danmarks grænser er der typisk kun efterspørgsel efter konferencetolkning mellem engelsk og dansk, så uddannelsens kandidater vil hovedsageligt skulle finde beskæftigelse i EU. Her er behovet til gengæld stort. Det bemærkes, at en anerkendt uddannelse i konferencetolkning er et krav for ansættelse som tolk i EU.

Det skal tilføjes, at behovet/efterspørgslen efter konferencetolke ikke er og formentlig aldrig bliver stor(t), mål i antal efterspurgte kandidater. Det er en højt specialiseret uddannelse, og der er tale om en ganske lille faggruppe, alt i alt. Ikke desto mindre er det vigtigt, at behovet bliver dækket. Dygtige tolke er en forudsætning for, at danskere kan deltage på lige fod med andre nationaliteter i EU-samarbejdet og i EUs demokratiske processer og for, at det knæsatte EU-princip om flersprogethed kan opretholdes. Danmark har desuden en national forpligtelse på dette område. Danmark er medlem af EU og har som sådan en forpligtelse til at uddanne eksperter, der kan virke i EU, herunder tolke med dansk som modersmål.

I lyset af det smalle behov planlægger AU ikke at udbyde uddannelsen hvert år, men med mellemrum, formentlig hvert 3. år, således som det hidtil har været praksis på CBS. Således kan aftagernes behov for kandidater tilgodeses, uden at vi skal køre med alt for små optag.

Directorate-General for Interpretation and Conferences
 Directorate for Interpretation
 Danish Interpretation Unit
 The Head of Unit

Kort baggrundsnotat om tolkningen i EP

Der foregår dansk tolkning i 3 institutioner i EU:

Kommissionen, Europa-Parlamentet og Domstolen.

Alle 3 institutioner sidder med det problem, at der ikke længere uddannes danske konferencetolke på Handelshøjskolen i København. Da der kun må rekrutteres dimittender fra egentlige konferencetolkeuddannelser, som typisk udbyder en European Master of Conference Interpreting (EMCI), hvilket var tilfældet i København, kan man derfor indenfor en overskuelig årrække regne med den barske kendsgerning at al dansk tolkning ophører i EU. Der vil muligvis stadig kunne tales dansk på nogle møder, da et antal udenlandske kolleger stadig vil kunne tolke fra dansk

I det følgende behandles kun EP's tolkning, da de andre institutioner sikkert helst gerne vil redegøre for deres egen situation.

Den danske tolkning i EP startede for små 40 år siden og oplevede en stor ekspansion i 70'erne og 80'erne under den daværende chef Jørgen Thygesen. På højdepunktet havde kabinen omkring 18-20 fastansatte og ca. 40-50 free-lance tolke (som man deler med andre institutioner) til at betjene 16 MEP.

Sidste år fik vi et chefskifte idet Torben Bagge Hansen, som Mette har mødt i Aarhus fornylig, og undertegnede "byttede gårde", dvs jeg blev chef og Torben er tilbage i kabinen, som menig tolk. Jeg trækker dog fortsat meget på Torbens kapacitet og netværk og han er fortsat involveret i langtidspanlægningen.

Pr. 1.1.2012 har kabinen 15 fastansatte og ca. 35 free-lance tolke til at betjene 13 MEP. Antallet af MEP er faldet i takt med udvidelserne fra 16 til 13 og lander fmlt på 12 på et tidspunkt.

På grund af nedskæringer har kabinen fået at vide at den skal ned på 11 fastansatte. Det er der ikke sat nogen dato på. Det skal ske ved naturlig afgang og ved at de 3 kontraktansatte ikke får forlænget deres kontrakter. Ved årets udgang 31.12.2012 forventer vi derfor at være nede på 12 fastansatte.

Alderspyramiden er dog så ubalanceret, at der, når vi frem til 2020, i heldigste fald vil være 3 fastansatte tilbage, da alle øvrige vil være faldet for aldersgrænsen, inklusive undertegnede, så et nyt chefskifte må forventes (medmindre man så mener, at kabinen er blevet så lille, at den får status af vedhængsel til en anden større kabine). Hvad der naturligvis vil være en krank skæbne for os.

Antallet af free-lance tolke i 2020 vil i heldigste fald ligge på omkring 20, og en del af disse vil fmlt til den tid vælge at skære ned på engagementerne pga alder.

I øjeblikket er der lidt over 30 danske tolke i arbejde pr samlingsuge i Strasbourg og i de lidt mindre travle udvalgsuger i Bruxelles, som der er 2 af pr måned, er ca 27 tolke i gang i løbet af ugen. Vi har allerede nu store problemer med dækningen med dansk i Strasbourg samlingerne.

Da der ikke uddannes nye tolke, vil situationen derfor indenfor en ganske kort årrække blive uholdbar. Kabinen vil ikke længere kunne opretholde den ønskede mødedækning. Så uden en ny uddannelse er udsigterne dystre.

En bæredygtig kabine kræver en tilførsel på ca. 2-3 nye tolke hvert år fordelt på 1 fastansat og 1 free-lance som minimum.

Strasbourg, 11.09.2012

Klaus Møller-Nielsen
kabinechef

Bilag 2: Behovsoversigt fra Lene Meyer, EP, 4. februar 2015.

Hermed en kort oversigt over behovet for danske tolke i EU's institutioner i de kommende år.

Vi har for øjeblikket 26 fastansatte tolke i de tre institutioner, 15 i Kommissionen (SCIC), 10 i Europa-Parlamentet og 1 i Domstolen.

Inden for de næste fem år vil 13 af disse være gået på pension (7 i SCIC og 6 i EP), hvilket giver en besætning på 13 fastansatte tolke i alt (8 i SCIC, 4 i EP og 1 i Domstolen).

Derudover har vi en stab af freelance tolke, som bliver ansat på dagskontrakter efter behov. På listen over freelance tolke, Accredited Conference Interpreters, bedre kendt som ACI'ere er der for øjeblikket 27. Det er de samme 27 tolke, som samtlige institutioner bruger, når der er behov for det.

12 af vores ACI'ere er født før 1960, så vi må påregne, at de også vil ophøre med at være til rådighed inden for de næste 5 - 7 år. Af de resterende 15 er kun 2 født efter 1980.

Det årlige antal tolkedage ligger omkring 3000 for Parlamentet, 1900 for SCIC og 275 for Domstolen.

I SCIC dækkes behovet for 70 - 80 % vedkommende af fastansatte, I Parlamentet er det omkring 40 - 45 % og i Domstolen ca 50 %.

Statistikken over ACI kontrakter for de seneste tre år ser ud som følger:

Instituion	2012	2013	2014
EP	1788	1861	1643
SCIC	752	463	655
Domstolen	171	100	134
I alt	2711	2424	2432

Det skal bemærkes, at Danmark havde formandskabet i første halvår af 2012, hvilket især i SCIC betyder ekstra efterspørgsel, samt at der i 2014 var valg til Europa-Parlamentet og dermed stort set ingen møder i hele maj og juni måned.

Den sidste udvælgelsesprøve i tolkeafdelingen fandt sted i 2013, og der er tre kandidater tilbage på listen, alle lokale, Bryssel baserede freelancere. Selv om nogle af de faste stillinger, der bliver ledige ved pensionering af ældre kolleger, vil kunne besættes med de tre personer, hvis de altså vil, hvilket ikke er sikkert for alles vedkommende, er der tale om folk fra den samlede pulje. Det er altså ikke ny arbejdskraft! Heller ikke nok til at erstatte de 13 tolke, der forlader tjenesten i løbet af de næste år.

I SCIC regner man med, at antallet af fastansatte tolke nok falder noget. Den bedste statistik for behovet i SCIC fås ved at kigge på tolkebehovet i Rådet ("Satisfaction of demand"). Her ses en markant tilbagegang i de seneste år. 2012 : 96%, 2013: 94% og 2014: 91%. SCIC har en benchmark på 95%. Det viser klart, at man ikke har kunnet dække den fulde efterspørgsel.

I Europa-Parlamentet må vi i alle travle uger desværre bekende, at vi er ude af stand til at levere dansk tolkning til samtlige møder, hvor der anmodes om det. Især i udvalgsugerne, hvor behovet er størst, må vi desværre sige nej til 2 -3 møder om ugen.

Domstolen har det problem, at der ikke er mulighed for at "lukke" en kabine. Hvis der kører en dansk sag, SKAL der være dansk tolkning. Domstolen har derfor også tegnet sig for det næststørste antal "langtids hyringer" - 63 dage - i 2015 - på trods af, at det for dem er meget vanskeligt at afgøre, hvor mange sager, hvor dansk kræves, der vil være i det kommende år.

Som det fremgår af ovenstående, er der i samtlige EU institutioner et stort behov for flere tolke. Den sidste uddannelse på CBS var i 2009, siden da er der ikke kommet nye til, og så længe vi i Danmark ikke uddanner konferencetolke, kommer der heller ikke nogen.

Der er i EU's institutioner meget faste regler for, hvem man kan tage op til en prøve. Der kræves en afsluttet akademisk uddannelse på mindst bachelor niveau OG en EMCI - European Master of Conference Interpretation - eller anden akademisk uddannelse i konferencetolkning. Vi kan altså ikke bare henvende os til diverse universiteter og højere læreanstalter i håbet om at finde et naturtalent. Det var det, man gjorde i begyndelsen af 1970'erne, men den går ikke længere.

Lige nu kører vi stort set på pumperne, vi kan under ingen omstændigheder klare os med færre tolke. Behovet begynder at blive akut allerede i løbet af 1- 1½ år, og inden for de næste fem år står vi med et underskud af tolke på omkring 20 mand. Vores erfaringer har vist os, at et EMCI kursus giver omkring 4 - 5 nye tolke, hvis vi er heldige. Det skyldes dels, at tolkning er en meget specialiseret metier, som ikke alle kan tillære sig, dels at vi ofte har problemer med rekruttering, da folk af familiemæssige eller andre forhold ikke er villige til at forlade deres hjemland.

En tolkeuddannelse inden for en overskuelig fremtid er en absolut nødvendighed.